EIROPAS PARLAMENTS

2004 *2009*

Lauksaimniecības un lauku attīstības komiteja

2007/0094(COD)

25.6.2008

ATZINUMS

Sniegusi Lauksaimniecības un lauku attīstības komiteja

Pilsoņu brīvību, tieslietu un iekšlietu komitejai

par priekšlikumu Eiropas Parlamenta un Padomes direktīvai, ar ko nosaka sankcijas darba devējiem, kas nodarbina trešo valstu piederīgos, kuri dalībvalstīs uzturas nelegāli
(COM(2007)0249 – C6-0143/2007 – 2007/0094(COD))

Atzinumu sagatavoja: *Giuseppe Castiglione*

PA_Legam

ĪSS PAMATOJUMS

Atzinuma sagatavotājs atbalsta šo direktīvas priekšlikumu un pilnībā atbalsta tā mērķus. Pasākumu un sankciju noteikšana, ieskaitot krimināLsodus, lai atturētu darba devējus nodarbināt personas, kas ES dzīvo nelegāli, ne tikai palīdz apkarot nelegālo imigrāciju, bet arī sekmē uz tirgu orientētu, godīgu konkurenci, kā arī netieši palīdz nostiprināt ikviena strādājošā tiesības uz atbilstīgiem un pienācīgiem darba apstākļiem.

Lauksaimniecības nozarē nodarbinātie ir viens no lielākajiem nelegālo migrantu kopumiem, kas atbilst pieprasījumam pēc darbaspēka, kuru pamatā nodarbina sezonas darbos, ko nelabprāt veic Eiropas Savienības pilsoņi (piemēram, tomātu vākšana Itālijā). Tādējādi ārvalstu strādnieki tiek nodarbināti uz īsu vai pat ļoti īsu laika posmu (strādnieki tiek vairākkārt nodarbināti īsos laika posmos vienā un tajā pašā fermā).

Tieši tādēļ, ka ir tik daudz darba ņēmēju bez atbilstošas atļaujas un viņu nodarbinātība ir īslaicīga, atzinuma sagatavotājs uzskata, ka Komisijas priekšlikumā jāveic izmaiņas, nevis tikai vispārēji grozījumi, kas galvenokārt paredzēti darba devēju pasargāšanai no papildu birokrātijas.

Pirmkārt, viņš uzskata par pilnīgi pieņemamu to, ka darba devējiem tiek uzstādīta prasība maksāt darbiniekiem atalgojumu, kas tiem pienākas, kā arī segt neveiktos sociālās apdrošināšanas maksājumus un apmaksāt nodokļus. Tomēr atzinuma sagatavotājs uzskata, ka, ja nokavēto maksājumu pieprasīšanas procedūra tiktu sākta automātiski, kā to ierosina Komisija, nelegāli ieceļojušie un ES strādājošie nebūtu vienlīdzīgi likuma priekšā, kam nav nekāda attaisnojama. Grūti izprast, kādēļ gan saistības, kas izriet no darba attiecībām ar nelegāliem imigrantiem, būtu jāreglamentē pēc citiem noteikumiem, nevis darba tiesībām, kam piemēro vispārīgu principu: strādājošā ziņā ir ar tiesas starpniecību noskaidrot, kas un kādā apmērā viņam pienākas.

Tāpat par nevienlīdzīgu attieksmi pret ES nelegāli nodarbinātajiem liecina pieņēmums, ka darba attiecības dibina vismaz uz sešiem mēnešiem. Šāds pieņēmums uzliek darba devējam pienākumu pierādīt, ka attiecīgais darbinieks ir nostrādājis mazāk par sešiem mēnešiem. Darba devējam būtu īpaši grūti to pierādīt (ir vieglāk pierādīt to, kas ir noticis, nekā to, kas nav noticis!), un tas radītu pārmērīgas papildu sankcijas, ņemot vērā pieredzi, ka vidējais nodarbinātības laiks lauksaimniecībā ir apmēram 40 dienas. Turklāt šim pieņēmumam varētu būt nevēlamas sekas, veicinot ārpuskopienas valstspiederīgo nelegālo imigrāciju, kurus vilinātu izredzes saņemt vismaz sešus mēnešus atalgojumu, pat, ja tie nostrādātu tikai dažas dienas.

Visbeidzot, attiecībā uz aizliegumiem atzinuma sagatavotājs uzskata, ka dalībvalstīm jāpiešķir lielāka rīcības brīvība, lai tās varētu efektīvāk ņemt vērā katras nozares īpatnības un šādu pasākumu īstenošanas sociālo ietekmi.

GROZĪJUMI

Lauksaimniecības un lauku attīstības komiteja aicina par jautājumu atbildīgo Pilsoņu brīvību,

tieslietu un iekšlietu komiteju savā ziņojumā iekļaut šādus grozījumus:

Grozījums Nr. 1

Direktīvas priekšlikums
4. apsvērums

Komisijas ierosinātais teksts	*Grozījums*
(4) Regulējums nevar skart trešo valstu piederīgos, kas uzturas legāli. Tādējādi regulējums neattiecas uz trešo valstu piederīgajiem, kas ir to Savienības pilsoņu ģimenes locekļi, kas izmanto savas tiesības brīvi pārvietoties Kopienas teritorijā, kā arī uz tiem trešo valstu piederīgajiem, kas, pamatojoties uz nolīgumiem starp Kopienu un tās dalībvalstīm no vienas puses un tām valstīm, kuru piederīgie viņi ir, no otras puses, bauda līdzvērtīgas brīvas pārvietošanās tiesības kā Savienības pilsoņi. Izslēgti ir arī trešo valstu piederīgie, uz kuriem attiecas Kopienas tiesību akti, kā piemēram, vienā dalībvalstī likumīgi nodarbinātie, kurus pakalpojumu piegādātājs nosūta uz citu dalībvalsti pakalpojumu sniegšanai.	(4) Regulējums nevar skart trešo valstu piederīgos, kas uzturas legāli. Tādējādi regulējums neattiecas uz trešo valstu piederīgajiem, kas ir to Savienības pilsoņu ģimenes locekļi, kas izmanto savas tiesības brīvi pārvietoties Kopienas teritorijā, kā arī uz tiem trešo valstu piederīgajiem, kas, pamatojoties uz nolīgumiem starp Kopienu un tās dalībvalstīm no vienas puses un tām valstīm, kuru piederīgie viņi ir, no otras puses, bauda līdzvērtīgas brīvas pārvietošanās tiesības kā Savienības pilsoņi. Izslēgti ir arī trešo valstu piederīgie, uz kuriem attiecas Kopienas tiesību akti, kā piemēram, vienā dalībvalstī likumīgi nodarbinātie, kurus pakalpojumu piegādātājs nosūta uz citu dalībvalsti pakalpojumu sniegšanai ***vai kuriem piešķirts patvērums vai ir bēgļa statuss***.

Grozījums Nr. 2

Direktīvas priekšlikums
8.a apsvērums (jauns)

Komisijas ierosinātais teksts	*Grozījums*
	(8.a) Lai nodrošinātu šīs direktīvas efektivitāti, darba devējam būtu jāatmaksā attiecīgajiem darba ņēmējiem jebkāda peļņa, kas iegūta, nelegāli nodarbinot trešo valstu valstspiederīgos. Tādēļ pienācīgai atlīdzībai un visiem pārējiem ar darbu saistītiem atlīdzinājumiem jābūt līdzvērtīgiem atlīdzinājumiem, ko saņem

legāli nodarbinātie.

Grozījums Nr. 3

Direktīvas priekšlikums
13. apsvērums

Komisijas ierosinātais teksts	*Grozījums*
(13) Ņemot vērā īpatnību, ka atsevišķās nozarēs izplatīta parādība ir apakšuzņēmēji, ir nepieciešams nodrošināt, ka visi līgumu ķēdē iesaistītie uzņēmumi solidāri atbild par finansiālajām sankcijām, kas piespriestas ķēdes galā esošajam uzņēmumam, kas nodarbina nelegāli rezidējošos trešo valstu piederīgos.	(13) Ņemot vērā īpatnību, ka atsevišķās nozarēs izplatīta parādība ir apakšuzņēmēji, ir nepieciešams nodrošināt, ka visi līgumu ķēdē iesaistītie uzņēmumi solidāri atbild par finansiālajām sankcijām, kas piespriestas ķēdes galā esošajam uzņēmumam, kas nodarbina nelegāli rezidējošos trešo valstu piederīgos***, ja ir pierādīts, ka šie uzņēmumi nedarbojas godprātīgi un bija informēti par to, ka pēdējais darba devējs ir slēdzis līgumus nelikumīgi***.

Pamatojums

Nevainīguma prezumpcija ir jāaizsargā.

Grozījums Nr. 4

Direktīvas priekšlikums
18. apsvērums

Komisijas ierosinātais teksts	*Grozījums*
(18) Lai nodrošinātu efektīvu piemērošanu, ir jāizveido efektīvi sūdzību izskatīšanas mehānismi, ar kuru palīdzību trešo valstu piederīgie varētu iesniegt sūdzības vai nu personīgi vai ar noteiktu trešo personu starpniecību, piemēram arodbiedrību vai citu apvienību. Šādas trešās personas, kad tās sniedz palīdzību sūdzību iesniegšanai, ir jāaizsargā pret sankcijām, kas paredzētas saskaņā ar noteikumiem, kas aizliedz neatļautas uzturēšanās atbalstīšanu.	(18) Lai nodrošinātu efektīvu piemērošanu, ir jāizveido efektīvi sūdzību izskatīšanas mehānismi, ar kuru palīdzību trešo valstu piederīgie varētu iesniegt sūdzības vai nu personīgi vai ar noteiktu trešo personu starpniecību, piemēram arodbiedrību vai citu apvienību. Šādas trešās personas, kad tās sniedz palīdzību sūdzību iesniegšanai, ir jāaizsargā pret sankcijām, kas paredzētas saskaņā ar noteikumiem, kas aizliedz neatļautas uzturēšanās atbalstīšanu. ***Ir***

jāstiprina vietējā līmenī būtiski pārstāvētu nozares organizāciju starpniecības loma.

Pamatojums

Tas attieksies uz lauksaimnieku organizācijām, kurām to pastāvīgo kontaktu dēļ ar visām ieinteresētajām pusēm var būt nozīmīga loma konfliktu atrisināšanā.

Grozījums Nr. 5

Direktīvas priekšlikums
4. pants – 2. punkts

Komisijas ierosinātais teksts	*Grozījums*
2. Dalībvalstis uzliek pienākumu darba devējiem, kas veic uzņēmējdarbību vai ir juridiskas personas, vēlākais nedēļas laikā informēt dalībvalstu noteiktās kompetentās iestādes gan par trešās valsts piederīgo nodarbināšanas uzsākšanu, gan izbeigšanu.	2. Dalībvalstis uzliek pienākumu darba devējiem, kas veic uzņēmējdarbību vai ir juridiskas personas, vēlākais nedēļas laikā informēt dalībvalstu noteiktās kompetentās iestādes gan par trešās valsts piederīgo nodarbināšanas uzsākšanu, gan izbeigšanu. ***Ja dalībvalstu tiesību akti jau prasa darba devējiem paziņot kompetentajai iestādei par darba uzsākšanu un/vai ar to saistītiem apstākļiem, darba devējam ir pienākums paziņot šai iestādei par trešās valsts valstspiederīgā nodarbināšanu.***

Grozījums Nr. 6

Direktīvas priekšlikums
4. pants – 2.a punkts (jauns)

Komisijas ierosinātais teksts	*Grozījums*
	2.a Dalībvalstis jebkurā gadījumā veic visus vajadzīgos pasākumus, lai nodrošinātu pietiekamu sadarbības līmeni un pienācīgu apmaiņu ar informāciju starp dažādām attiecīgajām valsts iestādēm.

Grozījums Nr. 7

Direktīvas priekšlikums
6. pants – 1. punkts

Komisijas ierosinātais teksts	*Grozījums*
1. Dalībvalstis veic nepieciešamos pasākumus, lai nodrošinātu, ka jebkuram 3. panta pārkāpumam piemēro efektīvas, samērīgas un preventīvas sankcijas pret darba devēju.	1. Dalībvalstis veic nepieciešamos pasākumus, lai nodrošinātu, ka jebkuram 3. panta pārkāpumam***, par kuru saskaņā ar 5. pantu ir atbildīgi darba devēji,*** piemēro efektīvas, samērīgas un preventīvas sankcijas pret darba devēju.

Grozījums Nr. 8

Direktīvas priekšlikums
6. pants – 2. punkts – b apakšpunkts

Komisijas ierosinātais teksts	*Grozījums*
b) maksājumus nelegāli nodarbināto trešo valstu piederīgo atgriešanas izdevumu segšanai gadījumos, kad tiek īstenota atgriešanas procedūra.	***svītrots***

Grozījums Nr. 9

Direktīvas priekšlikums
7. pants – 2. punkts – a apakšpunkts

Komisijas ierosinātais teksts	*Grozījums*
a) izveido ***mehānismus, kas nodrošina, ka nepieciešamās procedūras*** pienākošos atlīdzību pieprasīšanai ***tiek uzsāktas automātiski, neiesniedzot trešās valsts piederīgā sūdzību,***	a) veic ***vajadzīgos pasākumus, kas nodrošina, ka trešās valsts valstspiederīgais, kas uzturas nelegāli, var iesniegt pieprasījumu***, lai saņemtu pienākošos atlīdzību ***saskaņā ar valstu procedūrām, kas paredzētas šim mērķim***;

Grozījums Nr. 10

Direktīvas priekšlikums
7. pants – 2. punkts – b apakšpunkts

Komisijas ierosinātais teksts	*Grozījums*
b) nosaka vismaz 6 mēnešu nodarbināšanas termiņa prezumpciju, ja vien darba devējs nepierāda citu termiņu.	***svītrots***

Grozījums Nr. 11

Direktīvas priekšlikums
7. pants – 4. punkts

Komisijas ierosinātais teksts	*Grozījums*
4. Attiecībā uz 10. panta 1. punkta c) apakšpunktā minētajiem noziedzīgajiem nodarījumiem dalībvalstis nodrošina, ka jebkura atgriešanas lēmuma izpildi atliek līdz brīdim, kad trešās valsts piederīgais ir saņēmis visus viņam saskaņā ar 1. punkta a) apakšpunktu pienākošos atlīdzību atlikušos maksājumus.	***svītrots***

Grozījums Nr. 12

Direktīvas priekšlikums
8. pants – ievaddaļa

Komisijas ierosinātais teksts	*Grozījums*
Dalībvalstis veic nepieciešamos pasākumus, lai nodrošinātu, ka ***atbilstošos*** gadījumos darba devējiem, kas nodarbojas ar uzņēmējdarbību, var piemērot šādus *pasākumus*:	Dalībvalstis veic nepieciešamos pasākumus, lai nodrošinātu, ka ***svarīgākos vai īpaši svarīgos*** gadījumos darba devējiem, kas nodarbojas ar uzņēmējdarbību, var piemērot ***vismaz vienu no šiem*** *pasākumiem*:

Grozījums Nr. 13

Direktīvas priekšlikums
8. pants – c apakšpunkts

Komisijas ierosinātais teksts	*Grozījums*
c) pēdējo ***12 mēnešu laikā pirms*** nelegālās nodarbināšanas ***fakta konstatācijas*** piešķirto valsts pabalstu, atbalsta vai subsīdiju, ieskaitot dalībvalstu pārvaldīto ES fondu līdzekļu, atmaksa,	c) nelegālās nodarbināšanas ***laikā*** piešķirto valsts pabalstu, atbalsta vai subsīdiju, ieskaitot dalībvalstu pārvaldīto ES fondu līdzekļu, atmaksa, ***ja nelegālas nodarbinātības faktisko ilgumu nevar noteikt, tiek pieņemts, ka darba attiecības ilgušas vismaz trīs mēnešus;***

Pamatojums

12 mēneši ir pārāk ilgs laiks. Paredzēt šādu ilgumu ir netaisnīgi, un tas pārkāpj proporcionalitātes principu.

Grozījums Nr. 14

Direktīvas priekšlikums
14. pants – 2. punkts

Komisijas ierosinātais teksts	*Grozījums*
2. Dalībvalstis nepiemēro par neatļautas uzturēšanās atbalstīšanu paredzētās sankcijas to noteiktajām trešām personām, kas sniedz palīdzību trešo valstu piederīgajiem sūdzību iesniegšanā.	2. Dalībvalstis nepiemēro par neatļautas uzturēšanās atbalstīšanu paredzētās sankcijas to noteiktajām trešām personām, kas sniedz palīdzību trešo valstu piederīgajiem sūdzību iesniegšanā***, it īpaši attiecībā uz noteiktu nozaru pārstāvniecības organizācijām***.

Pamatojums

Tas attieksies uz lauksaimnieku organizācijām, kurām to pastāvīgo kontaktu dēļ ar visām ieinteresētajām pusēm var būt nozīmīga loma konfliktu atrisināšanā.

Grozījums Nr. 15

Direktīvas priekšlikums
15. pants – 2. punkts

Komisijas ierosinātais teksts	*Grozījums*
2. Pārbaudāmo sabiedrību izvēle notiek,	2. Ja pārbaudāmo sabiedrību izvēle notiek,

balstoties uz riska novērtējumu, ko izstrādā kompetentās dalībvalstu iestādes, ņemot vērā tādus faktorus kā nozare, kurā sabiedrība darbojas, un iepriekšēji pārkāpumi.	balstoties uz riska novērtējumu (svītrojums), ko izstrādā kompetentās dalībvalstu iestādes, ņemot vērā tādus faktorus kā nozare, kurā sabiedrība darbojas, un iepriekšēji pārkāpumi, ***dalībvalstīm var atļaut atkāpties no 15. panta 1. punkta prasībām pēc tam, kad par to ir informēta Komisija***.

Grozījums Nr. 16

Direktīvas priekšlikums
15.b pants (jauns)

Komisijas ierosinātais teksts	*Grozījums*
	15.b pants
	Aizsardzības līmeņa saglabāšana
	Nekas šajā direktīvā nav pamats tam, lai mazinātu neaizsargātu trešās valsts valstspiederīgo aizsardzības līmeni, kam jau piekritušas dalībvalstis jomās, uz kurām attiecas šī direktīva.

Grozījums Nr. 17

Direktīvas priekšlikums
16. pants – 1. daļa

Komisijas ierosinātais teksts	*Grozījums*
Vēlākais līdz [Trīs gadi pēc 17. pantā minēta datuma] un pēc tam ik pēc trīs gadiem dalībvalstis informē Komisiju par Direktīvas īstenošanas gaitu, iesniedzot ziņojumu, kurā norādīts saskaņā ar 15. pantu veikto pārbaužu skaits un rezultāti un ietverts saskaņā ar 8. pantu piemēroto pasākumu sīks izklāsts.	Vēlākais līdz [Trīs gadi pēc 17. pantā minēta datuma] un pēc tam ik pēc trīs gadiem dalībvalstis informē Komisiju par Direktīvas īstenošanas gaitu, iesniedzot ziņojumu, kurā norādīts saskaņā ar 15. pantu veikto pārbaužu skaits un rezultāti un ietverts saskaņā ar 8. ***vai 13.*** pantu piemēroto pasākumu sīks izklāsts.

PROCEDŪRA

Virsraksts	Sankcijas darba devējiem, kas nodarbina trešo valstu piederīgos, kuri dalībvalstīs uzturas nelegāli
Atsauces	COM(2007)0249 – C6-0143/2007 – 2007/0094(COD)
Komiteja, kas atbildīga par jautājumu	LIBE
Atzinumu sniedza Datums, kad paziņoja plenārsēdē	AGRI 27.9.2007
Atzinumu sagatavoja Iecelšanas datums	*Giuseppe Castiglione* 8.10.2007
Izskatīšana komitejā	25.6.2008
Pieņemšanas datums	25.6.2008
Galīgā balsojuma rezultāti	+: 34 –: 1 0: 0
Deputāti, kas bija klāt galīgajā balsojumā	*Vincenzo Aita, Bernadette Bourzai, Niels Busk, Luis Manuel Capoulas Santos, Giuseppe Castiglione, Albert Deß, Gintaras Didžiokas, Michl Ebner, Carmen Fraga Estévez, Ioannis Gklavakis, Lutz Goepel, Friedrich-Wilhelm Graefe zu Baringdorf, Esther Herranz García, Lily Jacobs, Elisabeth Jeggle, Heinz Kindermann, Stéphane Le Foll, James Nicholson, Neil Parish, María Isabel Salinas García, Agnes Schierhuber, Willem Schuth, Czesław Adam Siekierski, Alyn Smith, Petya Stavreva, Witold Tomczak, Donato Tommaso Veraldi, Janusz Wojciechowski, Andrzej Tomasz Zapałowski*
Aizstājējs(-i), kas bija klāt galīgajā balsojumā	*Katerina Batzeli, Ilda Figueiredo, Wiesław Stefan Kuc, Astrid Lulling, Maria Petre, Brian Simpson*
Aizstājējs(-i) (178. panta 2. punkts), kas bija klāt galīgajā balsojumā	*Paulo Casaca*